

I

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΟΚ) αριθ. 563/91 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 4ης Μαρτίου 1991

σχετικά με την κοινοτική δράση για την προστασία του περιβάλλοντος στην περιοχή της Μεσογείου (MEDSPA)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 130 Ρ,

την πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾,τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁽²⁾,τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽³⁾,

Εκτιμώντας:

ότι, δυνάμει του άρθρου 130 Π της συνθήκης, η δράση της Κοινότητας στον τομέα του περιβάλλοντος έχει ως αντικείμενο ιδίως τη διατήρηση, την προστασία και τη βελτίωση του περιβάλλοντος και ότι, στην επεξεργασία της δράσης αυτής, η Κοινότητα λαμβάνει, μεταξύ άλλων, υπόψη τις συνθήκες του περιβάλλοντος στις διάφορες περιοχές της καθώς και την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Κοινότητας στο σύνολό της και την ισόρροπη ανάπτυξη των περιοχών της·

ότι, δυνάμει του άρθρου 2 της συνθήκης, αποστολή της Κοινότητας είναι, μεταξύ άλλων, η αρμονική ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων στο σύνολο της Κοινότητας, η συνεχής και ισόρροπη επέκταση της οικονομίας και η αυξημένη σταθερότητα·

ότι ορισμένες δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος στην περιοχή της Μεσογείου μπορούν να υλοποιούνται καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο παρά σε επίπεδο μεμονωμένων κρατών μελών·

ότι στο ψήφισμα του Συμβουλίου της 7ης Φεβρουαρίου 1983 σχετικά με τη συνέχιση και την υλοποίηση πολιτικής και προγράμματος δράσης των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στον τομέα του περιβάλλοντος (1982-1986)⁽⁴⁾ τονίζεται ότι η προστασία της Μεσογείου περιλαμβάνεται μεταξύ των ιδιαίτερα σημαντικών τομέων για κοινοτική δράση· ότι η

θέση αυτή επαναλήφθηκε στο ψήφισμα της 19ης Οκτωβρίου 1987⁽⁵⁾ σχετικά με τη συνέχιση και την υλοποίηση αυτής της πολιτικής και του προγράμματος δράσης για την περίοδο 1987-1992, αναφέροντας μεταξύ των τομέων προτεραιότητας τη συνολική και ολοκληρωμένη προστασία του περιβάλλοντος στην περιοχή της Μεσογείου·

ότι η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος στη λεκάνη της Μεσογείου την οποία υπέβαλε στο Συμβούλιο στις 24 Απριλίου 1984⁽⁶⁾, ανέλαβε να επεξεργαστεί στρατηγική και σχέδιο δράσης για την προστασία του περιβάλλοντος της περιοχής αυτής και ότι αυτά διευκρινίστηκαν στην ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος στην περιοχή της Μεσογείου, η οποία εκδόθηκε από την Επιτροπή στις 14 Νοεμβρίου 1988·

ότι, λόγω της οικολογικής ευαισθησίας της περιοχής της Μεσογείου και των πιέσεων που υφίσταται, είναι αναγκαίο να ενταθούν οι προσπάθειες και να να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των ενεργειών που γίνονται υπέρ του περιβάλλοντος σε τοπικό, εθνικό, κοινοτικό και διεθνές επίπεδο·

ότι η περιοχή αποτελεί μια οικολογική ενότητα και ότι η προστασία της Μεσογείου δεν είναι δυνατή χωρίς μια προσπάθεια στην οποία θα συμμετέχουν όλα τα κράτη που δρέχονται απ' αυτήν·

ότι, λόγω της γεωμορφολογικής και κοινωνικοοικονομικής ομοιότητας της ατλαντικής περιοχής της Ιβηρικής Χερσονήσου νοτίως του ποταμού Τάγου, η περιοχή αυτή αποτελεί οικολογική ενότητα συγγενή προς την περιοχή της Μεσογείου·

ότι θα πρέπει η Κοινότητα να συμβάλει στην υλοποίηση ενεργειών υπέρ του περιβάλλοντος, υποστηρίζοντας χρηματοδοτικά ορισμένες ειδικές δράσεις·

ότι θα πρέπει να συσταθεί επιτροπή διαχείρισης που θα επικουρεί την Επιτροπή στην εφαρμογή του παρόντος κανονισμού,

(¹) ΕΕ αριθ. C 80 της 30. 3. 1990, σ. 9, και ΕΕ αριθ. C 25 της 1. 12. 1991, σ. 2.

(²) ΕΕ αριθ. C 19 της 28. 1. 1991.

(³) ΕΕ αριθ. C 332 της 31. 12. 1990, σ. 116.

(⁴) ΕΕ αριθ. C 46 της 17. 2. 1983, σ. 1.

(⁵) ΕΕ αριθ. C 328 της 7. 12. 1987, σ. 1.

(⁶) ΕΕ αριθ. C 133 της 21. 5. 1984, σ. 12.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

1. Θεσπίζεται κοινοτική δράση για την προστασία του περιβάλλοντος στην περιοχή της Μεσογείου (MEDSPA) η οποία στη συνέχεια καλείται «δράση MEDSPA».
2. Η δράση MEDSPA αφορά το σύνολο της κοινοτικής και μη κοινοτικής περιοχής της Μεσογείου, καθώς επίσης και τα ισπανικά και πορτογαλικά εδάφη της Ιβηρικής Χερσονήσου που δεν δρέχονται από τη Μεσόγειο και βρίσκονται νότια του ποταμού Τάγου.

Άρθρο 2

Οι στόχοι της δράσης MEDSPA είναι:

- εντατικότερες προσπάθειες για την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και για να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής της κοινοτικής πολιτικής και των κοινοτικών μέτρων για το περιβάλλον στην εν λόγω περιοχή,
- συμβολή στην καλύτερη ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στη δράση της Κοινότητας, που ασκείται στα πλαίσια των άλλων κοινοτικών πολιτικών,
- αύξηση της συνεργασίας και του συντονισμού στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος στην εν λόγω περιοχή με την ενσωμάτωση της κοινοτικής δράσης στις ενέργειες που διεξάγονται σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο,
- ενθάρρυνση της μεταφοράς των καταλλήλων τεχνολογιών με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος της Μεσογείου.

Άρθρο 3

1. Οι δημοσιονομικοί πόροι που διατίθενται για την εκτέλεση της δράσης MEDSPA εγγράφονται υπό μορφή ετήσιων πιστώσεων στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων λαμβανομένων υπόψη των δημοσιονομικών προοπτικών και των ορίων των ετήσιων δημοσιονομικών διαθεσίμων.
2. Οι εν λόγω δημοσιονομικοί πόροι χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.
3. Το ποσό που κρίνεται αναγκαίο για την εκτέλεση της δράσης MEDSPA κατά τα δύο πρώτα έτη ανέρχεται σε 25 εκατομμύρια Ecu.

Άρθρο 4

Τα μέτρα προτεραιότητας κατά τη διάρκεια της πρώτης πενταετούς φάσης στο πλαίσιο της δράσης MEDSPA εμφανίζονται στο παράρτημα. Για τη δεύτερη πενταετή φάση οι προτεραιότητες αυτές αναθεωρούνται με τη διαδικασία του άρθρου 13.

Άρθρο 5

1. Η χρηματοδοτική ενίσχυση που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό μπορεί να χορηγείται με τις ενέργειες που εμπίπτουν στα μέτρα προτεραιότητας τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 4.
2. Για τις ενέργειες στις οποίες χορηγούνται οι ενισχύσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων

ή άλλων κοινοτικών χρηματοδοτικών μέσων δεν είναι δυνατόν να χορηγούνται ενισχύσεις βάσει του παρόντος κανονισμού.

3. Χρηματοδοτική ενίσχυση μπορεί να χορηγείται για τις ενέργειες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ανωτέρω, εφόσον οι ενέργειες αυτές έχουν ως κύριο στόχο την προστασία του περιβάλλοντος.

Άρθρο 6

1. Χρηματοδοτική ενίσχυση μπορεί να χορηγείται σε όλα τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα καθώς και τις ενώσεις προσώπων που είναι εν τέλει υπεύθυνα για την εκτέλεση που αναφέρονται στο άρθρο 5.
2. Η χρηματοδοτική ενίσχυση μπορεί να λάβει μία από τις ακόλουθες μορφές:
 - επιχορήγηση σε κεφάλαιο με σκοπό επενδύσεις που δεν αφορούν σχέδια έργων υποδομής, ή
 - χρηματοδοτική συνεισφορά σε πειραματικές πρότυπες εφαρμογές ή σε σχέδια επίδειξης, καθώς και σε μέτρα που αποσκοπούν στην απόκτηση των απαραίτητων πληροφοριών για την εκτέλεση της δράσης MEDSPA ή των μέτρων τεχνικής βοήθειας που λαμβάνονται με πρωτοβουλία της Επιτροπής, ή
 - επιδότηση επιτοκίων στην περίπτωση σχεδίων έργων υποδομής ή
 - επιστρεπτές προκαταβολές που αποφασίζονται κατά περίπτωση.

Άρθρο 7

Το ποσοστό της κοινοτικής χρηματοδοτικής ενίσχυσης για τις ενέργειες που αναφέρονται στο άρθρο 5 δεν υπερβαίνει τα ακόλουθα όρια:

- το πολύ 50 % του συνολικού κόστους εφόσον πρόκειται για δημόσιες επενδύσεις για πειραματικά σχέδια ή για σχέδια επίδειξης,
- το πολύ 30 % του συνολικού κόστους εφόσον πρόκειται για σχέδια ιδιωτικών επενδύσεων για μη εμπορικούς σκοπούς,
- το 100 % του συνολικού κόστους για τις εκστρατείες ενημέρωσης και τις εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού και για το κόστος εκτέλεσης των μέτρων που λαμβάνονται κατόπιν πρωτοβουλίας της Επιτροπής.

Άρθρο 8

1. Για να εξασφαλίζεται η επιτυχία των ενεργειών που διεξάγονται από τους αποδέκτες της χρηματοδοτικής ενίσχυσης, η Επιτροπή λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα ώστε:
 - να εξακριβώνεται ότι οι ενέργειες που χρηματοδοτούνται από την Κοινότητα έχουν διεξαχθεί σωστά,
 - να προλαμβάνονται και να διώκονται οι ανωμαλίες,
 - να ανακτώνται τα κεφάλαια που εισπράχθηκαν αχρεωστήτως λόγω κατάχρησης ή αμέλειας.
2. Με την επιφύλαξη των ελέγχων που πραγματοποιεί το Ελεγκτικό Συνέδριο σε συνεργασία με τις αρμόδιες εθνικές ελεγκτικές αρχές ή υπηρεσίες κατ' εφαρμογή του άρθρου 206α της συνθήκης καθώς και κάθε επιθεώρηση που διεξάγεται δυνάμει του άρθρου 209 στοιχείο γ) της συνθήκης,

μόνιμοι ή άλλοι υπάλληλοι της Επιτροπής μπορούν να ασκούν επιτόπιους ελέγχους, ιδίως με δειγματοληψία, όσον αφορά τις ενέργειες που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της δράσης MEDSPA.

Πριν από τη διεξαγωγή του επιτόπου ελέγχου, η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά τον ενδιαφερόμενο αποδέκτη ώστε να της παρασχεθεί κάθε αναγκαία βοήθεια.

3. Επί τρία έτη μετά την τελευταία πληρωμή για μια ενέργεια, ο αποδέκτης της χρηματοδοτικής ενίσχυσης διατηρεί στη διάθεση της Επιτροπής όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα που αφορούν τις σχετικές δαπάνες.

Άρθρο 9

1. Η Επιτροπή μπορεί να μειώνει ή να αναστέλλει την πληρωμή της χρηματοδοτικής ενίσχυσης για κάθε ενέργεια, εάν διαπιστώνει την ύπαρξη κατάχρησης ή σημαντικής μεταβολής που επηρεάζει το χαρακτήρα ή τους όρους εφαρμογής της ενέργειας ή του μέτρου και για την οποία δεν έχει ζητηθεί η έγκριση της Επιτροπής.

2. Σε περίπτωση που δεν έχουν τηρηθεί οι προθεσμίες ή από την εκτέλεση μιας ενέργειας δεν είναι δυνατόν να δικαιολογηθεί παρά μόνον ένα μέρος της χρηματοδοτικής ενίσχυσης που έχει ήδη χορηγηθεί, η Επιτροπή ζητά από τον αποδέκτη να υποβάλει τις παρατηρήσεις του σε συγκεκριμένη προθεσμία. Εάν αυτός δεν παράσχει ικανοποιητική αιτιολογία, η Επιτροπή μπορεί να ακυρώσει το υπόλοιπο της χρηματοδοτικής ενίσχυσης.

3. Κάθε ποσό το οποίο έχει αχρεωστήτως καταβληθεί πρέπει να επιστρέφεται στην Επιτροπή. Τα ποσά τα οποία δεν επιστρέφονται εμποδίζονται, ενδέχεται να προσαυξηθούν με τόκους υπερημερίας. Η Επιτροπή θεσπίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 10

1. Η Επιτροπή εξασφαλίζει την αποτελεσματική παρακολούθηση της εφαρμογής της δράσης MEDSPA. Η παρακολούθηση αυτή εξασφαλίζεται με εκθέσεις οι οποίες συντάσσονται σύμφωνα με διαδικασίες που αποφασίζονται από κοινού μεταξύ της Επιτροπής και του φορέα που διεξάγει την ενέργεια, καθώς και με δειγματοληπτικούς ελέγχους.

Η Επιτροπή υποβάλλει στην επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 11 έκθεση για την πρόοδο που σημειώνεται στην εφαρμογή της δράσης MEDSPA και, ιδίως, στη χρησιμοποίηση των πιστώσεων.

2. Για κάθε πολυετή δράση, ο αποδέκτης αποστέλλει στην Επιτροπή, εντός έξι μηνών από το τέλος κάθε πλήρους έτους εφαρμογής, εκθέσεις για τη σημειωθείσα πρόοδο.

Στην Επιτροπή υποβάλλεται επίσης τελική έκθεση εντός έξι μηνών από την ολοκλήρωση της ενέργειας. Για κάθε ενέργεια με διάρκεια κατώτερη των δύο ετών, ο αποδέκτης υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση εντός έξι μηνών από την ολοκλήρωσή της. Η Επιτροπή καθορίζει τη μορφή και το περιεχόμενο των εκθέσεων.

3. Με βάση τις διαδικασίες και τις εκθέσεις παρακολούθησης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, η

Επιτροπή προσαρμόζει, ενδεχομένως, το μέγεθος ή τους όρους χορήγησης της χρηματοδοτικής ενίσχυσης που είχε αρχικά εγκριθεί, καθώς και το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα των πληρωμών.

4. Η Επιτροπή θεσπίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 11

1. Κατά την εκτέλεση των μέτρων προτεραιότητας και ενεργειών που αναφέρονται στα άρθρα 4, 5, 6 και 7, η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή, η οποία αποτελείται από αντιπροσώπους των κρατών μελών και της οποίας προεδρεύει ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής.

2. Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην εν λόγω επιτροπή σχέδιο των ληπτέων μέτρων. Η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το σχέδιο αυτό σε προθεσμία που μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα του θέματος, αποφασίζοντας με την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 148 παράγραφος 2 της συνθήκης για την έκδοση των αποφάσεων που καλείται να λάβει το Συμβούλιο βάσει πρότασης της Επιτροπής. Κατά την ψηφοφορία στην επιτροπή, οι ψήφοι των αντιπροσώπων των κρατών μελών σταθμίζονται σύμφωνα με το προαναφερόμενο άρθρο. Ο πρόεδρος δεν λαμβάνει μέρος στη ψηφοφορία.

Η Επιτροπή θεσπίζει μέτρα τα οποία έχουν αμέσως εφαρμογή. Εάν όμως τα μέτρα αυτά δεν είναι σύμφωνα με τη γνώμη που διατύπωσε η επιτροπή, ανακοινώνονται αμέσως από την Επιτροπή στο Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή η Επιτροπή μπορεί να αναβάλει επί ένα μήνα το πολύ, από την ημερομηνία της ανακοίνωσης αυτής, την εφαρμογή των μέτρων που αποφασίστηκαν από αυτή.

Το Συμβούλιο μπορεί, με ειδική πλειοψηφία, να λάβει διαφορετική απόφαση στην προθεσμία που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο.

Άρθρο 12

Ο κατάλογος των μέτρων για τα οποία έχει χορηγηθεί χρηματοδοτική ενίσχυση δημοσιεύεται για ενημέρωση στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 13

Η δράση MEDSPA εκτελείται για μια πρώτη πενταετή φάση που αρχίζει στις 9 Μαρτίου 1991. Το 1994 το αργότερο, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο έκθεση με αξιολόγηση της πείρας από την πρώτη φάση, συνοδευόμενη από τις κατάλληλες προτάσεις, ειδικότερα όσον αφορά τα μέτρα προτεραιότητας που απαιτούνται για την εκτέλεση της δεύτερης πενταετούς φάσης. Το 1995 το αργότερο, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία σχετικά με την πρόταση για τη δεύτερη αυτή φάση.

Άρθρο 14

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 4 Μαρτίου 1991.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. F. POOS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΔΡΑΣΗ MEDSPA

1. Μέτρα προτεραιότητας επιλέξιμα δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

A. ΔΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

- για τις παράκτιες πόλεις κάτω των 100 000 κατοίκων και τα μικρά νησιά, συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και διάθεση των υγρών αποβλήτων και των στερεών απορριμμάτων,
- συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση, ανακύκλωση και διάθεση των ιλύων καθαρισμού και των τοξικών και επικινδύνων αποβλήτων,
- επεξεργασία των υδάτων των δεξαμενών πλοίων που περιλαμβάνουν κατάλοιπα πετρελαίου και άλλων χημικών ουσιών,
- ολοκληρωμένη διαχείριση των βιοτόπων κοινοτικού ενδιαφέροντος στις παράκτιες ζώνες,
- προστασία, των εδαφών που απειλούνται ή έχουν υποβαθμιστεί από τις πυρκαϊές ή την απεργμωση· προστασία των εδαφών από την παράκτια διάβρωση.

B. ΔΡΑΣΗ ΣΤΙΣ ΜΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

- ενίσχυση για τη δημιουργία των αναγκαίων διοικητικών δομών στον τομέα του περιβάλλοντος,
- τεχνική βοήθεια απαραίτητη για την εκπόνηση πολιτικών και προγραμμάτων δράσης στον τομέα του περιβάλλοντος.

2. Δύνανται επίσης να θεωρούνται ως μέτρα προτεραιότητας οι ενέργειες οι οποίες ανταποκρίνονται σε πρόβλημα που μπορεί να προκαλέσει, βραχυπρόθεσμα, διαρκή μεταβολή των οικολογικών συνθηκών στην εξεταζόμενη ζώνη.
